

Bemærkninger til forslaget

Dette beslutningsforslag vedrørende forbedring af befolkningens adgang til naturen er en del af Socialdemokratiets naturreform »Mere natur til flere«. Denne del af naturreformen omhandler befolkningens adgang til naturen, hvor Socialdemokratiet ser et behov for at udvide befolkningens muligheder for og rettigheder til at færdes i naturen.

I 1998 nedsatte den tidligere regering et adgangsudvalg, der havde til formål at tage stilling til behovet for at ændre de regler, der har betydning for befolkningens adgang til naturen. Adgangsudvalget afgav den 12. oktober 2001 en betænkning med en række fælles anbefalinger til at forbedre befolkningens adgang til naturen (MPU 2001-02, 1. samling, alm. del – bilag 60). Endvidere indeholdt betænkningen en række anbefalinger, hvor udvalget ikke havde opnået enighed. Nærværende beslutningsforslag bygger på adgangsudvalgets arbejde. Socialdemokratiet ønsker at gennemføre de anbefalinger, der var enighed om i udvalget, samt en række af de andre anbefalinger, som partiet anser for nødvendige for at skabe en ordentlig naturpolitik, der er til gavn for hele den danske befolkning.

I en situation, hvor det danske land ejes af stadig færre mennesker, bliver det mere og mere vigtigt at sikre, at befolkningen har adgang til den danske natur. Med nye adgangsregler ønsker Socialdemokratiet at styrke befolkningens adgang til de danske skove og det danske landskab. Alle skal kunne bevæge sig i naturen uden at søge om tilladelse, gå lange omveje for at komme i skoven eller blive skræmt væk af ulovlige skilte.

Adgangsreglerne er i dag præget af uklare begreber, og mange mennesker kender ikke reglerne. De nye adgangsregler vil skabe større klarhed over adgangen til naturen gennem en forenkling af reglerne samt gennem en oplysningskampagne.

Alle mennesker bør have en principiel ret til at være i naturen. Derfor skal befolkningens adgangsmuligheder beskyttes af en naturpolitik, som tager udgangspunkt i fravær af forbud mod at færdes i naturen, og som bygger på et princip om, at »alle har ret til at fær-

des i naturen under ansvar«. Det betyder, at alle mennesker som udgangspunkt har ret til almindelig færdsel til fods og i kørestol i alle naturområder, hvor man ikke bryder lovgivningen ved at krænke privatlivets fred, ikke skader naturen, ikke er til væsentlig gene for produktionsinteresser og ikke kommer i konflikt med andre friluftaktiviteter.

Veje og stier i det åbne land

Gennem de sidste mange år er der nedlagt utallige stier og små veje. F.eks. viser undersøgelser i Jylland, at antallet af markveje er gået tilbage med op til 50 pct. fra 1950 til 1988. Som konsekvens af samfundsudviklingen med etablering af et omfattende vejnet og lignende er mange adgangsveje til skove, enge eller søer nu forsvundet. Den udvikling skal stoppes hurtigst muligt, så man i fremtiden kan komme frem til naturen.

For at sikre den rekreative færdsel og for at bevare private veje og stier af rekreativ og kulturhistorisk betydning indføres et forbud mod nedlæggelse af veje og stier i skovene og det åbne land. Amtet kan dog give tilladelse til nedlæggelse af en vej eller sti, hvis nedlæggelsen er strengt nødvendig for driften, og hvis en alternativ adgangsvej oprettes.

Hvis en vej eller sti trods forbuddet nedlægges, skal ejeren genetablere vejen eller stien, medmindre den er helt underordnet.

I forhold til de muligheder, som naturbeskyttelseslovens § 26 giver ejeren af veje og stier i det åbne land for at begrænse befolkningens færdsel, strammes kriteriet vedrørende den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, således at befolkningens adgang skal være til væsentlig gene for dennes udnyttelse, før ejeren kan indskrænke adgangen.

Adgang til det åbne land

Undersøgelser fra Forskningscentret for Skov & Landskab viser, at hver femte dansker gerne vil kunne gå langs et vandløb. Det kan man ikke i dag, selv om bræmmerne ikke benyttes som landbrugsjord, men ligger hen som naturarealer. Der gives derfor med det-